

det er ogsaa Forordningens udtrykkelige Udsagn, at dette netop var Hensigten med den. Endvidere bestemte denne Forordning, at naar Tienden skulde leveres i Korn, skulde dette efter Tiendetagerens Bestemmelse leveres paa en ham beleilig Tid og paa et Sted, som ligeledes var ham beleiligt, og som, hvis han ønskede det, kunde være den nærmeste Kjøbstad eller det nærmeste Ladested. Det falder imidlertid ofte Tiendehderen besværligt at foretage Reiser efter en saadan aldeles afgrændset Tid og paa en længere Afstand, og det er vistnok denne Bestemmelse, som har foranlediget, at der oftere er fremkommet Restancer med Tiendehdernes. Forsaavidt saadanne Restancer fremkom, bestemte Forordningen af 8de Januar 1810, at Tiendetageren skulde have Udpantningsret samt Fortrinsret i Tiendehderens Bo indtil næstfølgende Sanct Hansdag, men efter den Tid bortfaldt Fortrinsretten, hvorefter Tiendetageren da kunde forfølge sin Sag ved Domstolene, og han skulde af Retten faae udnævnt Mænd, som skulde tagere Tiendefornets Værdi, hvorefter Udpantningen skulde foretages. Det vil let sees, at en saadan Fremgangsmaade var besværlig for Tiendetageren, da det var en indviklet Retsform, men den var ligeledes byrdefuld for Tiendehderen, da Omkostningerne derved paalaa ham. Derfor var det, at Placaten af 31te October 1827 til begge Parters Bedste forordnede, at Retten ikke herefter skulde udnævne Mænd til at tagere Tiendens Værdi, men at Fogden og de Mænd, han tog med sig, for Fremtiden skulde ansætte Værdien af Tienden efter den høieste Priis i de sidste 14 Dage før Udpantningen paa nærmeste Kjøbstads eller Ladesteds Marker. Det vil nu, som sagt, erindres, at Forordningen af 1810 havde en Bestemmelse om Fortrinsret lige indtil Sanct Hansdag, og det er mig bekjendt, at dette har givet Anledning til, at man endnu adskillige Steder foretager Udpantninger lige hen til Sanct Hansdagstid, men det vil let sees, at dette medfører en stor Ubillighed for Tiendehderen, idet det er Aarets høieste Kornpriser, der da blive lagte til Grund for Værdien af hans Tiendevederlag. Jeg veed tillige, at det baade af Fogden og af Amtet er blevet bifaldet, at en

saadan Fremgangsmaade bruges imod Tiendehderne, og jeg troer, at der heri indeholdes en Opfordring til at gjøre Skridt for at faae en saa uheldig Ordning forandret. Som jeg sagde før, havde Forordningen af 8de Januar 1810 baade Tiendehdernes og Tiendetagerens Fordeel for Die, og naar Placaten af 31te October 1827 erklærer ligeledes at have begge Parters velforstaade Interesse for Die, maa dette ogsaa indrømmes, forsaavidt som den forimidlertid Besværlighederne for Begge ved den retslige Afgjørelse; men det kan ingenlunde indrømmes, naar Spørgsmaalet er om, hvorledes Tiendehderne stilles; thi Placaten af 1827 lægger en langt større Byrde paa dem, end Forordningen af 8de Januar 1810 gjorde. Vi maa nemlig huske paa, at denne Forordning netop i begge Parters velforstaade Interesse gav de af Retten udmeldte Mænd et — om jeg saa maa kalde det — Slags Forligsmagt ligeoverfor Parterne, saaledes at de kunde tage Hensyn til begge Sider og varetage begge Parters Interesse. Nu derimod har man fra Forordningen af 1810 beholdt Tiden lige til St. Hansdag, men ved Siden deraf har man opstillet en Bestemmelse i Placaten af 1827, som ikke passer sammen dermed, idet der lægges de fjorten sidste Dages Torvepriis til Grund, og den bliver Aarets dyreste Priis. Jeg troer altsaa, at Feilen for Dieblikket ligger i, at disse to Bestemmelser ere blevne staaende ved Siden af hinanden, idet man ved Udførelsen af Placaten af 1827 ikke har havt Die for Mistlighederne ved at lade Fortrinsretten bestaae til St. Hansdag. Det er ogsaa mærkeligt, at der i § 3 i denne Placat siges: „Dog har den Tiendeberechtigede, som med de ham tilkommende Tvangsmidlers Anvendelse vil oppebie den Tid, da Capitelstarten for Aarets Afgrøde er bleven sat, Valget imellem Kornets Beregning efter bemeldte Capitelstart, eller dets Ansættelse efter den i § 1 angivne Maalestor“, det vil sige efter de sidste 14 Dages Priis. Det er tydeligt, at man herved har tænkt paa, at naar Capitelstarten var sat, skulde Tiendetageren træffe sit Valg imellem, om han vilde have de sidste fjorten Dages Torvepriis eller Capitelstarten som Grundlag for Udpantningen; men naar sættes Capitel-